

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: marketa.skodova@soc.cas.cz

Občané o předsednictví ČR v Radě Evropské unie

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2009, v09-02</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>2. 2. – 9. 2. 2009</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1133</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.134b, PM.135b, PM.136b, PM.137, PM.138, PM 146</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>9. března 2009</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Markéta Škodová</i>

Do svého únorového šetření zařadilo Centrum pro výzkum veřejného mínění blok otázek zabývajících se tématem předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. Šetření zkoumalo zájem respondentů o tuto problematiku, jejich informovanost a hodnocení příprav i samotného předsednictví.

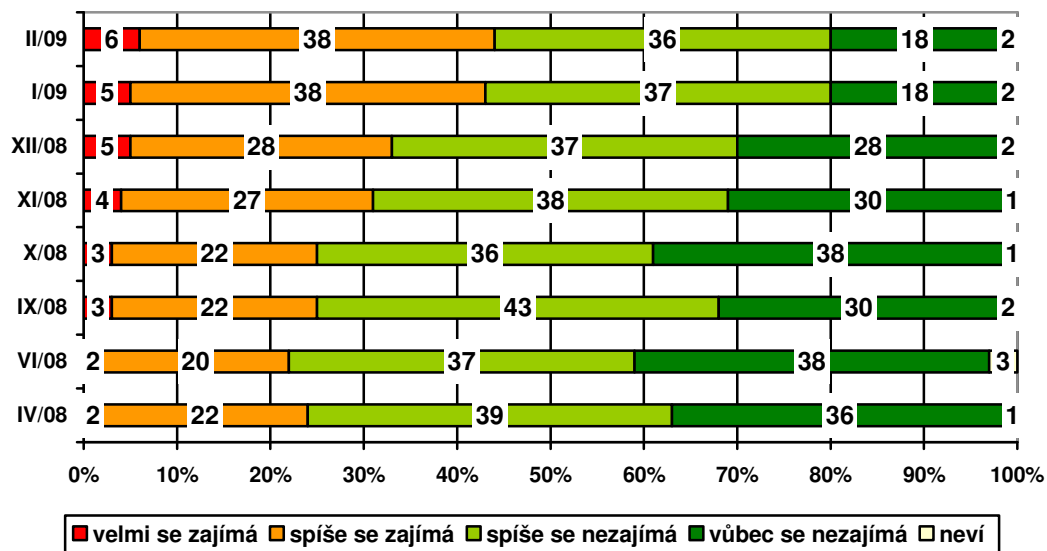
Ve veřejnosti stále převažuje podíl lidí, kteří se o předsednictví ČR v Radě EU nezajímají (54 % při součtu odpovědí „spíše nezajímá“ a „vůbec nezajímá“), více než dvě pětiny oslovených naopak o dané téma jeví zájem (44 % při součtu odpovědí „spíše zajímá“ a „velmi zajímá“). Jak je patrné z grafu 1 na následující straně, od dubna loňského roku, kdy byla otázka v kontinuálním šetření CVVM položena poprvé, postupně roste podíl lidí proklamujících zájem o danou problematiku (nárůst o 20 procentních bodů), a výrazně klesl podíl těch, kteří se o téma nezajímají (pokles o 31 procentních bodů).

Statisticky významně častěji se o předsednictví vůbec nezajímají lidé, kteří svou životní úroveň označují jako špatnou. Rozdíly v rozložení odpovědí se projevily i při třídění podle vzdělání. Zájem o předsednictví roste s dosaženým stupněm vzdělání. Nejméně se o dané téma zajímají lidé se základním vzděláním (31 % z

nich zvolilo odpověď „vůbec se nezajímá“), nejvíce vysokoškoláci (72 % se o předsednictví zajímá – při součtu odpovědí „spíše se zajímá“ a „rozhodně se zajímá“). V porovnání s ostatními voliči se o předsednictví častěji zajímají lidé, kteří by v parlamentních volbách dali svůj hlas ODS.

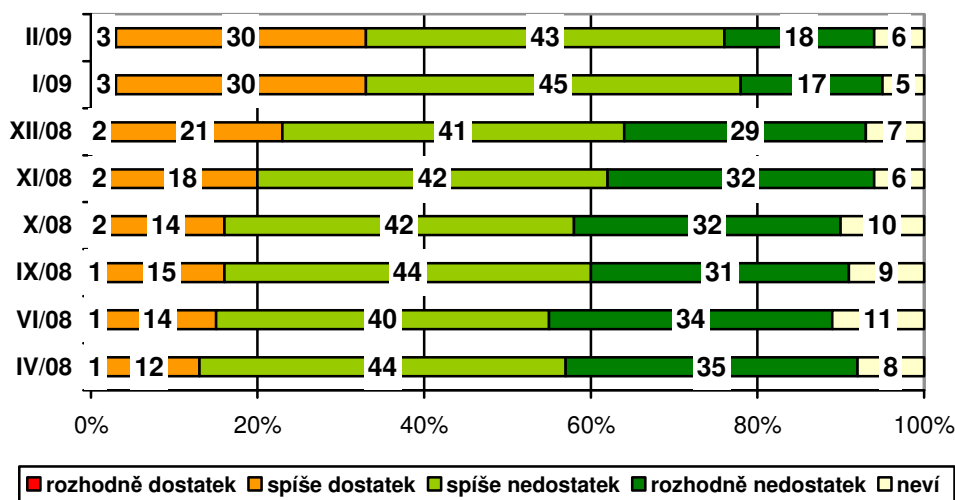
Graf 1: Zájem o předsednictví ČR v EU (v %)¹

Většina populace starší 15 let se dále shodla na tom, že má o daném tématu málo informací². Pokud jde o to, co samotné předsednictví obnáší, nedostatek informací deklarovaly tři pětiny lidí (61 % při součtu odpovědí „spíše nedostatek“ a „rozhodně nedostatek“), zatímco třetina (33 %) respondentů se domnívala, že je informována dostatečně.

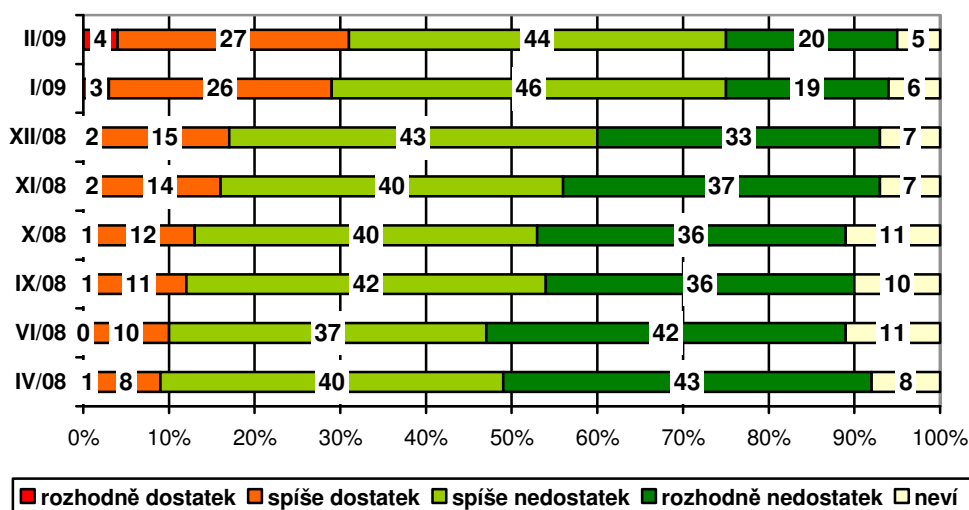
¹ Znění otázky: „Česká republika předsedá od 1. ledna tohoto roku Radě Evropské unie. Nakolik se Vy osobně zajímáte o předsednictví ČR v Radě EU? Velmi se zajímáte, spíše se zajímáte, spíše se nezajímáte, vůbec se nezajímáte.“ Znění otázky od dubna do prosince 2008: „Česká republika bude v první polovině roku 2009 předsedat Radě Evropské unie. Nakolik se Vy osobně zajímáte o předsednictví ČR v Radě EU? Velmi se zajímáte, spíše se zajímáte, spíše se nezajímáte, vůbec se nezajímáte.“

² Znění otázky: „A jak byste zhodnotil svou informovanost o tomto tématu obecně? Máte dostatek nebo nedostatek informací a) o tom, co toto předsednictví obnáší, b) o činnosti české vlády v souvislosti s předsednictvím, c) o jednotlivých lidech, kteří se na předsednictví podílejí?“ Možnosti odpovědí: Rozhodně dostatek, spíše dostatek, spíše nedostatek, rozhodně nedostatek. Znění otázky od dubna do prosince 2008: „A jak byste zhodnotil svou informovanost o tomto tématu obecně? Máte dostatek nebo nedostatek informací a) o tom, co toto předsednictví obnáší, b) o přípravách české vlády na toto předsednictví, c) o jednotlivých lidech, kteří se na přípravách podílejí?“ Možnosti odpovědí: Rozhodně dostatek, spíše dostatek, spíše nedostatek, rozhodně nedostatek.

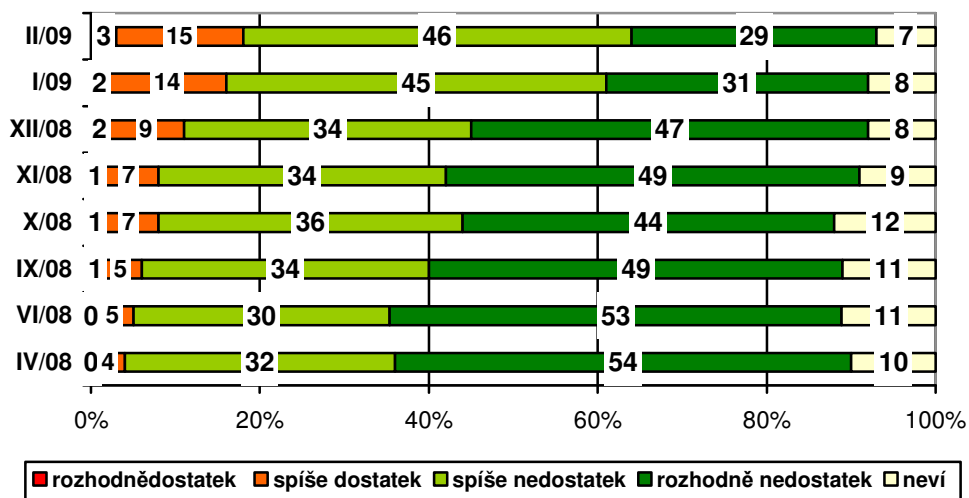
Graf 2: Informace o tom, co předsednictví obnáší (v %)

Jak je patrné z grafu 2, od prosince loňského roku vzrostl o 10 procentních bodů podíl občanů, kteří se cítí být informováni o tom, co předsednictví obnáší, a od dubna vzrostl tento podíl o celých 20 procentních bodů. To lze nejspíš přičíst na vrub zejména tomu, že téma se stalo, počínaje koncem loňského roku, velmi výraznou součástí veřejného (politického i mediálního) prostoru.

Pocit neinformovanosti převládal v české veřejnosti i co se týče příprav české vlády na předsednictví. Přibližně dvě třetiny občanů (64 % při součtu odpovědí „spíše nedostatek“ a „rozhodně nedostatek“) deklarovaly nedostatek informací o této věci, informovaných se cítilo být 31 % oslovených. I u této otázky lze od dubna zaznamenat nárůst informovaných lidí, jejichž podíl se počínaje prvním šetřením zvýšil o 22 procentních bodů (viz graf 3).

Graf 3: Informace o činnosti vlády při předsednictví (v %)

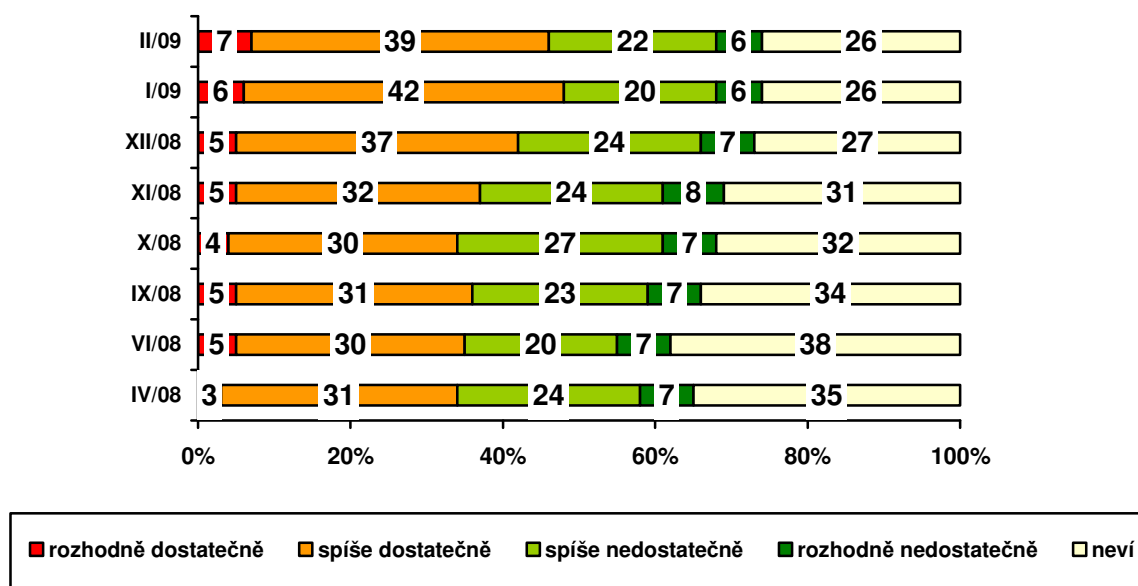
O konkrétních lidech, kteří se na přípravách podílejí, se cítilo být na začátku prosince informováno 18 % respondentů, většina vzorku populace naopak artikulovala neinformovanost (uvedlo to 75 % dotázaných). Pro rozložení odpovědí viz graf 4.

Graf 4: Informace o lidech podílejících se na předsednictví (v %)

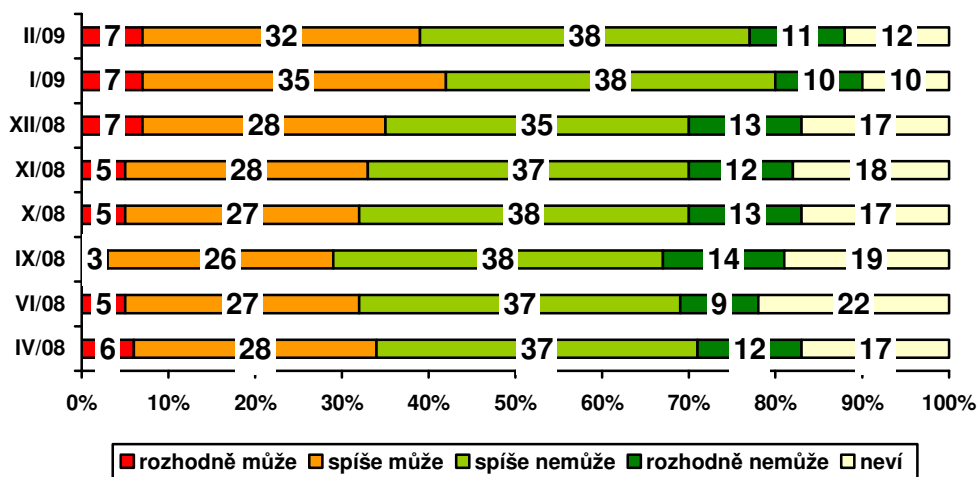
„Spíše dostatečně“ jsou o všech třech tématech častěji informováni dotázaní s proklamovanou dobrou životní úrovní a vysokoškoláci. Spíše dostatek informací mají v porovnání s ostatními voličskými „tábory“ také lidé, kteří by v parlamentních volbách dali svůj hlas ODS.

Při hodnocení příprav se necelá polovina respondentů (46 %) přiklonila k názoru, že Česká republika je na předsednictví připravena dostatečně, zhruba pětina veřejnosti (28 %) naopak soudila, že připravenost ČR je nedostatečná, a 26 % oslovených se k otázce nedovedlo vyjádřit, a zvolilo tedy odpověď „nevím“ (viz graf 5).

Velký podíl spontánních odpovědí „nevím“ svědčí o značné neinformovanosti uvnitř veřejnosti, ačkoli je třeba si všimnout i toho, že v posledním šetření byl tento podíl veřejnosti ve srovnání s výsledky předchozích výzkumů nejmenší – v porovnání s dubnovým šetřením poklesl o devět procentních bodů. Statisticky významně častěji volili odpovědi „rozhodně dostatečně“ a „spíše dostatečně“ vysokoškolsky vzdělaní respondenti; co se týče voličských preferencí, nejčastěji je naše země na předsednictví dostatečně připravena podle názoru potenciálních voličů ODS. Více informováni se cítí být také dotázaní, kteří v první otázce uvedli, že se o předsednictví ČR zajímají.

Graf 5: Je ČR dostatečně připravena na předsednictví? (v %)³

Z analýzy odpovědí na další otázku tematického bloku vyplynulo, že téměř polovina respondentů (49 %) nesouhlasí s názorem, že země předsedající Radě EU může významně ovlivnit politiku unie. Necelé dvě pětiny občanů (39 %) si naopak myslí, že předsedající země unijní politiku ovlivnit může (viz graf 6).

Graf 6: Vliv předsedající země na politiku EU (v %)⁴

³ Znění otázky: „Domníváte se, že Česká republika je na předsednictví v Radě Evropské unie připravena dostatečně nebo nedostatečně? Rozhodně dostatečně, spíše dostatečně, spíše nedostatečně, rozhodně nedostatečně.“ Od dubna do prosince 2008 byla otázka formulována v budoucím čase.

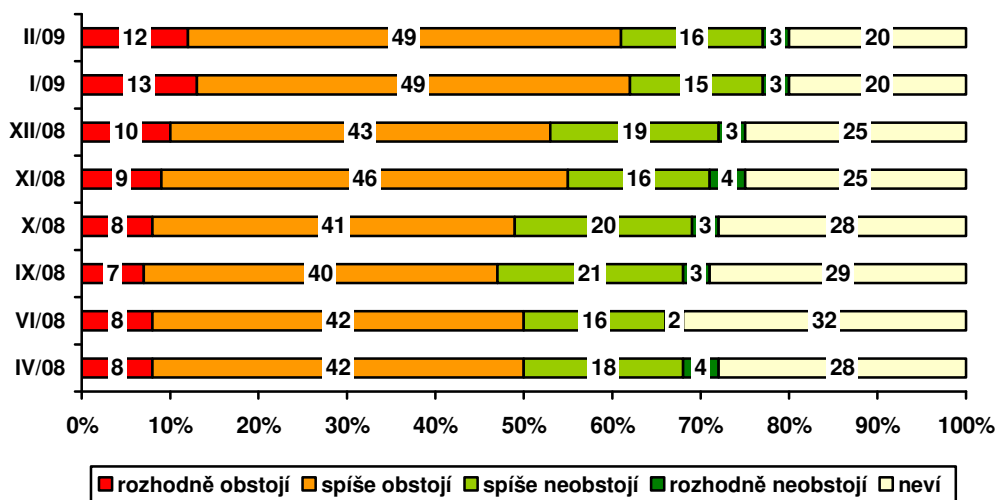
⁴ Znění otázky: „Může nebo nemůže podle Vašeho názoru země předsedající Radě Evropské unie významně ovlivnit politiku EU?“ Možnosti odpovědí: rozhodně může, spíše může, spíše nemůže, rozhodně nemůže.

Jak se dále ukázalo – ač se cítí být o daném tématu nedostatečně informováni či o něj nemají takový zájem – jsou Češi, co se průběhu předsednictví ČR v Radě EU týče, stále spíše optimističtí. Více než tři pětiny (61 %) totiž soudí, že naše republika jako předsedající země obstojí. K názoru, že ČR v této roli neobstojí, se přiklonila necelá pětina (19 %) oslovených (při součtu odpovědí „spíše neobstojí“ a „rozhodně neobstojí“).

Z časového srovnání je zřejmé, že ohledně výsledků předsednictví jsou čeští občané spíše pozitivně naladěni, značná část (v posledním šetření to byla pětina) však nemá na tuto otázku jasný názor, a volí tedy odpověď „nevím“. Rozložení odpovědí opět dokládá nedostatečnou informovanost veřejnosti. Pro podrobné výsledky viz graf 7.

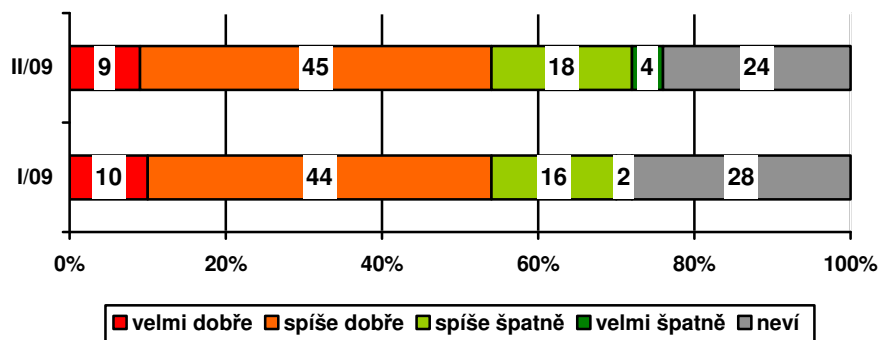
Třídění druhého stupně ukázalo, že k hodnocení českého předsednictví jako úspěšného (ČR „rozhodně obstojí“) se častěji přikláněli potenciální voliči ODS a lidé s dobrou životní úrovní.

Graf 7: Obstojí ČR jako předsednická země? (v %)⁵

Více než polovina českých občanů je toho názoru, že naše země si v pozici předsedající země vede dobře (54 % při součtu odpovědí „velmi dobře“ a „spíše dobře“), opačný názor má více než pětina respondentů (22 % při součtu odpovědí „spíše špatně“ a „velmi špatně“). Odpověď nevím zvolilo 24 % dotázaných.

⁵ Znění otázky: „Myslíte si, že Česká republika v pozici předsednické země obstojí nebo neobstojí?“ Možnosti odpovědí: rozhodně obstojí, spíše obstojí, spíše neobstojí, rozhodně neobstojí.

Graf 8: Jak si ČR vede jako předsedající země? (v %)⁶

Kladné hodnocení u obou posledních otázek statisticky významně častěji vyjadřovali vysokoškoláci, potenciální voliči ODS a respondenti s proklamovanou dobrou životní úrovní.

⁶ Znění otázky: „Jak si podle Vás vede Česká republika jako země předsedající radě Evropské unie? Velmi dobře, spíše dobře, spíše špatně, velmi špatně.“